Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Álitsgerð vegna v/b Kitti og e/s Estirand frá Tallin, Eistalandi. (ódagsett)

Bjarni Benediktsson – Stjórnmál – Álitsgerð – Siglingadeild – Sóttvarnarlög

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

bjarnibenediktsson.is

Einkaskjalasafn nr. 360
Stjórnmálamaðurinn
Askja 2-1, Örk 1b

©Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Álit það, sem hér er getið um málið: valdstjórnin gegn Juhan Sleyman og lögtaksgerð, framkvæmda 23. júlí þ.á. í v/b Slitti, er leitið uppi eftir athugun á dómsgerðum lögreglumálsins, og á endurriti úr Fógetabók Siglufjarðarkaupstaðar viðvíkjandi lögtaksgerðinni og á vottorði: Nr 2/1227, dags. 2. ág. þ.á. frá siglingadeild samgöngumálaráðuneytisins í Eistlandi.

Skv. þessum skjölum hefur e/s Eestirand flutt v/b Slitti á þilfari frá Tallin í Eistlandi hingað upp undir landið og fleygt honum þar í sjóinn, einhversstaðar í nánd við Grímsey og verður að ætla, að það hafi verið utan íslenskrar landhelgi, þar sem ekkert, er fram hefur komið í málinu, sannar annað. E/s Eestirand er all-stórt skip, þ.e. 3084 netto tonn, og skyldi það stunda síldveiðar hér fyrir norðan landið í sumar. V/b Slitti er þar á móti aðeins 19,14 brutto tonn og 9,74 netto reg. tonn. Engu að síður, þá er v/b Slitti talinn sérstakt skip í skipaskrá Eistlands og hefur verið talinn svo frá 23. des. 1931, og er eigandi hans annar en eigandi e/s Eestirand.

Í sjóran frásagnir skipstjóra v/b Slitti um annað ætta ekki skift máli. Hefur v/b Slitti og sérstakt haffærisskírteini, sem að vísu heimilar honum einungis siglingar í Eystrasalti.

Var og á síðast liðnu vori áður en lagt var í umgetið ferðalag skráð sett sérstök skipshöfn á v/b Slitti, skipstjóri og þrír menn aðrir. Eftir vitnisburði þeirra frásögn af skipshöfn v/b Slitti er komu hingað til lands og á honum verður, þá hefur öll skipshöfnin þó verið undir yfirstjórn skipstjórans á e/s Eestirand og m.a. verið skyldug til að vinna þar um borð, ef hann krafðist. En

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

í þessu sambandi er og upplýst, að e/s Eestirand er forustuskip í síldveiði-leiðangri hingað til landsins, þar sem eru a.m.k. 3 önnur síldveiðiskip, og hefur skipstjóri e/s Eestirand yfirstjórn þeirra allra, en nánari upplýsingar um hlýðnisskyldu þessara þriggja skipa eða skipshafna þeirra við skipstjóra e/s Eestirand eru þó ekki fyrir hendi. (Hinsvegar) Í samvinnu við [illegible] kaup skipverja á m/b Slitti miðast við síldarafla á öllum þessum 4 skipum leiðangursins og virðist hann þannig að því leyti vera ein heild. Ágreiningurinn er um í, hvaða skyni v/b Slitti hafi verið fluttur hingað upp undir landið. Skipstjóri e/s Eestirand hefur haldið því fram við skipstjóra varðbátsins Eggerts Ólafssonar, að v/b Slitti sé síldarleiðangri sínum með öllu óviðkomandi, en hafi verið fluttur hingað aðallega til að selja hann, en ef það ekki takist, þá hefði verið ætlunin að fiska eitthvað á hann og sigla honum svo út. Í fyrstu hélt skipstjóri v/b Slitti svipuðu fram fyrir lögregluréttinum, en taldi bátinn þó eiga að flytja þorskbala sína um borð í e/s Eestirand. Síðan breytti hann þó framburði sínum og hafa aðrir skipverjar v/b Slitti þeir, er hér stigu á land, staðfest þann síðari framburð skipstjórans, og verður hann því ~~[illegible]~~ lagður til grundvallar í meðferð málsins fyrir íslenskum dómstólum. Skv. þessu átti v/b Slitti að vera í flutningum fyrir e/s Eestirand og hin önnur skip síldarleiðangurs þessa, sækja bréf, vatn o.fl. til lands og þar með spara skipunum sjálfum að leita til hafnar og greiða þar gjöld, sem því yrðu samfara. Að síldveiðitímanum loknum skyldi selja v/b Slitti hér á landi eða leggja honum hér í vetrar-

Farvisti frá Eestirand viðmiðunarbátar

Átte þess fiska þorsk, en setja skyldi um borð í Eestirand

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

í vetrarlegi, þar sem e/s Eestirand
gat ekki tekið hann á þilfar sitt án
hjálpar hafnarverkafara. Þrátt fyrir
fyrirmælanda yfirstjórn skipstjórans á
e/s Eestirand yfir skipverjum v/b
Slitti: er upplýst með framburði
skipverja v/b Slitti:, að þeir skyldu
á venjulegan hátt hlýða skipstjóra
bátsins, en (þeir væru ekki) (ekki náist) í hald- (skipstjórinn)
fari við e/s Eestirand.

Í samræmi við þennan tilgang
með hingaðkomu v/b Slitti: var
hann svo, að sögn skipverjanna, sem
einnig hér verður að leggja til
grundvallar, sendur inn til Siglu-
fjarðar í erindum leiðangursins,
Um athafnir bátsins þar er ekki
að fullu upplýst, en svo virðist
sem hann hafi ekki haft neitt sam-
band við land, fyrr en honum
var gefið heilbrigðisvottorð, svo sem
lög gera ráð fyrir. En við útvegun
þess sagði skipstjóri bátsins, að
hann hefði komið „sjálfstætt yfir
hafið", og segir sóttgæslumaður, að
hann mundi ekki hafa gefið vott-
orðið, ef hann hefði vitað hið
rétta um hingaðkomu v/b Slitti:
Skömmu síðar eða um það leyti
sem heilbrigðisvottorðið var gefið
virðist lögreglan hafa tekið málið
í sínar hendur og hafið rannsókn
á hendur skipstjóra v/b Slitti
fyrir brot á sóttvarnarlögunum, en
hann var síðar dæmdur fyrir, og
um gjaldskyldu e/s Eestirand hér
á landi, en skipið var lagt með
lögtaksúrskurði 13. júlí þ.á.

Það er mín [illegible], að ís-
lensk lög geta (gilt) því að eins náð
til þessa leiðangurs, að því leyti
sem hann hafur (hefir svo) komið
í íslenska landhelgi. Og þar sem
annað er ekki upplýst verður að
telja, að v/b Slitt sé hinn eini
farkostur leiðangursins, sem úr ís-

en þá varð einn þeirra
eftir um borð, sökum
lasleika virðist, svo
og ráðningarbókum
skipverja

og hélt skipstj. því þá fyrst
fram að e/s Eestirand hefði
dregið v/b Slitti hingað
til landsins nær alla leið

enska landhelgi hefur komið. En því er haldið fram og gjaldskyldu e/s Estirand og söltunarlagabrot hvortveggja talið byggjast á því, að v/b Skitti sé í vann og verið skipsbátur E/s Estir-and og þannig hluti af því skipi. Þetta fær þó engan veginn staðist. v/b Skitti hefur í heimalandi sínu verið skrásett ~~drá~~ sem sérstakt skip með sérstöku haffærisskírteini, enda eigandi þess annar en E/s Estirand ~~Og~~ á það er skrásett sérstök skipshöfn ~~sem~~ v/b Skitti hefur og alveg sérstakt hlutverk að vinna í síldarleiðangri þessum, sem sé að annast flutninga milli skipanna og milli þeirra og lands. Að slepptri gjaldskyldu þá er það hugsanlegt, að það getur verið mjög hagfelld fjármálaráðstöfun að hafa sérstakan bát í þessu skyni til að spara hinum stærri skipum frátafir frá veiðum, og [illegible] inn til hafnar. Það gerir slíka ráðstöfun hvorki óhagfelldari né ólöglega þótt hún verði einnig til að losa leiðangurinn undan hinum háu gjöldum, er mundu leiða af komu hinna stærri skipa til landsins. ~~(Eru dæmi)~~ Engum mundi detta í hug, að öll skipin t.d. norska síldveiðiflotans hefðu orðið gjaldskyld hér á landi við það, að þau hefðu komið sér saman um að senda eitt skipanna inn til Siglufjarðar eftir nauðsynjum handa þeim öllum, er síðan væri dreift milli skipanna út á rúmsjó. ~~(Það er mjög tvírætt)~~ Með þessu, að eitt skip fari í stað allra, myndi ísl. ~~ríkis~~ ríkissjóður að vísu tapa stórfé, en við því er ekkert að gera. Alveg það sama gildir hér, ~~þótt~~ leiðangursmenn hafi sérstakan bát í förum einkum í þessu skyni, þá verður hann þar fyrir

í mörg ár

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

ekki að hluta færeyskra skips leiðangurs-
ins. Þessu fær það ekki heldur breytt,
þótt stærra skipið flytti það
minna hingað til landsins, enda
upplýst, að það gat ekki flutt
bátinn út með sama hætti. v/b.
Skitti var og siglandi á sjónum, en
það kom undir lögsögu íslenska
ríkisins, og vantar íslenska ríkið
engu, hvernig þann nálgaðist landið.
Sama er, að segja um hlýðnis-
skyldu skipverja v/b Skitti við
skipstjóra e/s Eastward. Hinn
virðist ekki meiri en æskilegt er
miðað við, að leiðangurinn var
að því er aðinn snerti ein heild,
og æskilegt að vinnuafl allra skip-
verja væri notað sem best. Og
hvað sem því líður, þá var skip-
höfn v/b Skitti, að eigin sögn, skyld
að hlýðnast skipstjóra sínum á
venjulegan hátt, þegar skipstjóri
e/s Eastward var ekki við, en
svo var einmitt, ~~þegar~~ eftir að v/b Skitti
kom undir lögsögu ísl. ríkisins
þ.e. í ísl. landhelgi. Þótt hafsögu-
skírteini v/b Skitti væri ekki í
því lagi, sem vera ber, gerði
það v/b Skitti [illegible] að ekki
að hluta e/s Eastward, en gat e.t.v. varðað skipstjórann. Af
öllu þessu athuguðu virðist það
vafalaust, að v/b Skitti var sér-
stakt skip, er það kom inn til
Siglufjarðar og er ekki upplýst
um annað en það hafi þangað
komið í fullkomlega löglegum
erindum.

Með þessu er því í raun og
veru ~~svarað~~ sannað, að ekki getur um
gjaldskyldu e/s Eastward verið
að ræða í sambandi við komu
v/b Skitti til Siglufjarðar. Það
er skv. l. 33. 1922 4. gr. einungis
það fiskiskip, sem „leitar hafnar"
á Íslandi, sem þarf að tilkynna

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

konu sína. Gjöld þau, sem v/b. Glitti var tekinn lögtaki fyrir lagagjald og einungis á skip, sem taka höfn hér á landi, sbr. um gjald fyrir að rita á skjöl skips aukagjaldskjal. l. 27. 1921 54. gr. 3. mgr. sbr. l. 22. 1931 1. gr., um vitagjald, l. 17. 1911 1. gr. sbr. l. 29. 1919, um gjald til bæjarfógeta fyrir að skoða skjöl skips, l. 2. 1894 1. gr. og um hafnargjöld á Siglufirði l. 64. 1915 9. gr. Þar sem það var nú einungis v/b Glitti, seinstakt skip, sem tók höfn á Siglufirði varð um hann einn gjaldskylduna og gjöldin ber að miða við hann einan.

Um [við innsiglunina] sóttvarnarlagabrotið (~~þetta að ganga út frá því~~) [er það að segja, að það] sýnist sem fjarstæða. Sóttvarnarlögin taka auðvitað til þeirra athafna einna, er gerast í lögsögu hins íslenska ríkis. Hinsvegar miða þau reglur sínar um skip við „sérhvert fljótandi far" og gera ótvíræða enga kröfu um stærð skips, skrásetning skips eða skipshöfn eða annað slíkt. Og um aðkomuskip miða þau við það, hvort skip hafi ~~haft samband~~ [lagt út] frá útlöndum eða á leið sinni tekið við mönnum eða farangri frá öðru skipi, er síðast lagði út frá útlöndum. Er skipið aðkomuskip þar til það hefur fengið heilbrigðisvottorð í íslenskri höfn, l. 65. 1933 1. gr. Þegar þessi l. 65. 1933 [5. gr. og 7. gr.] leggja á herðar skyldur á aðkomuskip, þá ná þau auðvitað átt við þau skip ein, sem í íslenska landhelgi koma. ~~Án þess að sambandi, að tvíeggja sambönd~~ verður að ætla, að jafnvel þó að erlent skip sendi skipsbát sinn í land, þá væri ekki um neitt lagabrot að ræða, ef skipsbáturinn gætti þess að hafa ekkert samband við land nema svo sem í lögunum segir um aðkomuskip. Hlýtur þetta því fremur að gilda um seinstöku

síðast

væri gjalft
utan landh. en

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

skip, þótt samband hafi haft við
önnur útkomuskip utan landhelgi.
Það eina, sem hvarflað verður í
þessu sambandi er, að rétt sé frá
því skýrt, hvenær slíkt samband
var síðast haft og hvenær ~~sér~~
heilsufari í því skipi var háttað.
E.t.v. eru þó reglur laganna
ekki vel glöggar að þessu leyti:
en meiri kröfur verða ~~(þó~~
~~þetta)~~ ekki gerðar. Skv. þessu
getur það engan veginn talist ó-
löglegt, ~~að~~ að v/b Skíði leitaði til
sóttgæslumanns en ekki e/s [illegible],
sem aldrei ~~hafi~~ leitaði sjálft sam-
bands við lands. Hinsvegar er hugsan-
legt, að v/b Skíði hafi ekki skýrt
rétt frá því, hvenær hann síðast
hafði samband við skip, er síðast
lagði frá útlöndum, en nú það
atr. er ekki nægilega upplýst, svo
að ákærðum virðist að dæma
hjá í refsingu fyrir slíkt, jafnvel
þó það gæti talist refsivert, ef
vörn frásaga væri sönnuð. ~~En~~
~~í þessu~~

sem það gat hann sagt rétt
því að (þar um sýnist það
ekki hafa þýðingu, þótt v/b
Skíði ranglega teldi sig
hafa siglt sjálfstætt yfir
hafið) -

skipstjóra v/b Skitti, alt talið byggjast á því, að v/b Skitti sé í raun og veru skipsbátur e/s Esti-vand og þannig hluti af því skipi. Þetta fær þó naumast staðist. Því að v/b Skitti hefur í mörg ár í heimalandi sínu verið skrásett sem sérstakt skip, með sérstökum haffærisskírteini, enda eigandi þess talinn annar en eigandi e/s Esti-vand, og á v/b Skitti var skrásett og ráðin sérstök skipshöfn. V/b Skitti hefur og alveg sérstakt hlutverk að vinna í síldveiðileiðangrinum, sem sé að annast flutninga milli allra skipanna og lands og milli skipanna sín á milli. Að sleptri gjaldskyldunni við að koma í íslenska höfn, þá er það augljóst, að það getur verið mjög hyggileg fjármálaráðstöfun að hafa sérstakan bát, eða smáskip, í þessu skyni til að spara hinum stærri skipum frátafir frá veiðum og kolaeyðslu inn til hafnar. Slík ráðstöfun verður síst óhyggilegri né heldur ólögleg, þótt hún einnig verði til að losa leiðangurinn undan hinum háu gjöldum, er mundu falla á hin stærri skip, ef þau leituðu hafnar. Það er þannig t.d. engum vafi, að eftirlitsskip þau, sem ríkisstjórnir ýmsra þjóða hafa lengi sent með fiskveiðaflotum þegna sinna hingað til landsins, hafa óteljandi sinnum sparað fiskiskipum þessum að leita hafnar hér á landi. Með þessu móti hefur vafalaust verið haft stórfé af íslenska ríkinu, en engum hefur dottið í hug, að hér væri um nokkuð ólöglegt að ræða né að taka þessi eftirlitsskip lögtaki fyrir „vitabyggingargjöldum“ þeirra skipa, er þau áttu að

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

aðstoðar og þannig losuðir undan að leita hafnar hér á landi. En alveg eins og þessar opinberu ráðstafanir hinna erlendu ríkja eru fullkomlega löglegar, þótt þær hafi í för með sér tekjurýrnun fyrir íslenska ríkið, þá hlýtur erlendum einstaklingum að vera heimilt að hafa sérstök þjónustuskip í sambandi við veiðiskip sín, og þótt þessi þjónustuskip leiti hafnar í erindum alls leiðangursins verður

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Skv. prófum málsins, sem að vísu eru ófullkomin, verður að telja sannað, að e/s. Eestirand hafi flutt m/b Slitti á þilfari frá Tallin í Eistlandi ~~hingað til lands~~ til þess að m/b Tallin gæti verið til aðstoðar síldveiðiflota þeim, frá Eistlandi, sem e/s Eestirand var forustuskip fyrir. Skyldi m/b Tallin, einkum sækja nýtt vatn o.fl. til lands. M/b Tallin er frá 1931 sem slíkt sérstakt skip, skrásett í Eistlandi, og er eigandi þess annar en eigandi e/s Eestirand. Í Tallin er skrásett á e/s Slitti sérstök skipshöfn, þrír menn auk skipstjóra, þegar upp undir Ísland kemur, í nánd við Grímsey, en utan íslenskrar landhelgi, að því er ætla verður, þar sem annað er ekki sannað, þá er m/b Slitti látinn hleypt í sjóinn. Skömmu síðar er hann sendur til Siglufjarðar í erindum síldarleitarmannsins. Um ~~ferðir~~ athafnir bátsins á Siglufirði er alt óljóst af prófunum. En þá kemur fram að hann hefur fengið heilbrigðisvottorð hjá sóttgæslumanni á Siglufirði. En í stað þess að segja honum hið sanna af ferðum sínum segir skipstjóri m/b Slitti að hann hafi komið sjálfstætt yfir hafið, og fullyrðir sóttgæslumaður, að ef hann hefði ekki sagt þetta, þá mundi hann ekki hafa fengið vottorðið. ~~Við þessar~~ ~~upplýsingar~~, þá sama daginn ~~gerst~~ var heftir bæjarfógeti för m/b Slitti, og er skipstjóri hans að lokum ~~dæ~~ dæmdur fyrir brot á 7. og 3. grein sóttvarnal. 65. 1933 og skip hans síðan tekið löstalai ~~fjarvæn~~ vegna van

hingað upp undir landið

En að síldveiðum lokinni skyldi m/b. Slitti halda í höfn á Íslandi eða hann seldur hér, enda gat e/s Eestirand ekki tekið hann á þilfar ~~aftur~~ vegna sjógangs og án hjálpar hafnarverkfæra

og hefur það sérstakt haffærisskírteini

en svo virðist hafa verið umsamið, að allir skipsmenn á Slitti skyldu vera undir yfirstjórn m.a. skipstjórans á Eestirand og vera skyldir til að vinna þar um borð ef hann krefðist

og verður þá einn skipverjanna, mótoristinn, eftir um borð í e/s Eestirand, vegna lasleika að sögn.

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

greiðslu á opinberum gjöldum e/s Eest-vand, er e/s Eest-vand var talið skylt að greiða vegna komu m/b. Hitt: til Siglufjarðar.

1. Um [refsingarnar fyrir] sóttvarnarlagabrotið. Skv. 3. gr. l. 65-1933 má ekkert aðkomuskip nema tilneytt sé, fleygja mönnum eða farangri í land, né hafa annað samband við land eða landsbúa, annarstaðar en á höfnum, skv. 7. gr.

Farið aftur fyrir

Um þessar greinar er þess að gæta, að þær gildar víðar lega einungis um erlend skip þegar þau eru undir íslenzkri lögsögu. þ.e.a.s., að þá fyrst verður refsað fyrir brot á þeim, ef [illegible] eitthvert það er gert, sem þar er bannað, eftir að skipið kemur í íslenzka landhelgi. [~~Það sætir því engum vegum talið brot á íslenzkum sóttvarnarlögum, þótt~~] Þá er og að gæta þess, að þegar sóttvarnarlögin tala um skip, þá eiga þau við „sérhvert fljótandi" far, en aðkomuskip er hvert skip, sem hér kemur að landi, ef það annaðhvort síðast hefur lagt út frá útlöndum, þ.e. einhverju öðru landi en Íslandi, eða á leið sinni tekið við mönnum eða farangri frá öðru skipi, er síðast hefur lagt út frá útlöndum, skv. 1. gr. 2.+4. mgr.

Skv. 7. gr. skal aðkomuskip, ef það vill fleygja mönnum á land eða farangri á land á höfn eða hafa önnur mök við land eða menn úr landi, skv. 3. gr., leita þess að sóttgæzlumaður (eða í kaupstöðum fyrir hans hönd tollgæzlumaður eða lögreglustjóri) komi út að skipinu eða út í skipið. Gerir skipstjóri sóttgæzlumanni grein fyrir heilsufari manna á skipinu og leggur fyrir hann sóttgæzluskírteini þess, ef til er. Á undan sóttgæzlumanni má enginn fara út í skipið úr landi né frá öðrum skipum, nema hafnsögumaður ef nauðsyn krefur, og enginn

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

má fara úr skipinu, ekki heldur hafnsögumaður né sóttgæslumaður, engan farangur setja á land né í önnur skip, og engin mök hafa við land eða menn úr landi fram yfir það er leiðir af ákv. 8. gr., fyrr en skipstjóri hefur fengið heilbrigðisvottorð samkvæmt 8. gr.

Þegar [lentu m/b. Skíði: og e/s. East.] með ákv. 3. og 7. gr. sem athugaðar í sambandi við ~~[illegible]~~ [og það], sem segir um gildi laganna, virðist það auðsætt, að ~~[illegible]~~ [það] sé m/b Skíði: ~~[illegible]~~ [einn], sem er útkomuskip í merkingu laganna. Það er hann ~~[illegible]~~ [einn], sem leitar ~~(?)~~ heim til hafnar. Hvergi fer hann ~~[illegible]~~ [komst í nánd við landið] áður en hann ~~kom~~ komst undir lögsögu íslenzka ríkisins getur ekki skift máli, og ekki skiftir heldur í því sambandi hve náið var samband milli hans og annara skipa áður. Sú skylda, sem á honum hvílir skv. þessum lagaboðum er að hafa ekkert samband við land nema á þann veg er þar segir og segja rétt til um heilsufar manna á skipinu og [skv. 7. og 8. gr. undanfarið] þar með þótt ekki sé það berlega tekið fram, að segja frá ~~við~~ hvort hann hafði haft samband við önnur skip eftir að látið var frá landi. Af framansögðu virðist ljóst, að m/b. Skíði: hafi ~~haft~~ réttilega leitað til sóttgæslumanns, ~~og það kann ekkert~~ Skíði sést þar á móti ekki, hvort hann sagðist hafa haft samband við útlend skip eða ekki, en skv. fyrstu skýrslu hans í réttinum lítur út fyrir, að hann hafi enga launung lagt á að hafa haft afskifti af e/s East-ranch, þótt hann játaði ekki, hve þau voru náin. Skv. skjölum málsins er því ósannað, að m/b. Skíði: hafi ~~(brotið sóttvarnarlögin með því að skipið~~ ekki rétt frá, hvernig

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

hann hafði aðeins samband við útlendinga, ~~og slíkt getur talist brot á l., sem ekki er alveg víst. En prófun var ekki nægilega glögg~~ En prófun var ekki nægilega glögg um þetta atr. til að sakfellisdómur gerði uppkveðinn án nánari upplýsinga, jafnvel þótt svo yrði talið, sem slík kröfing eða ófullnægjandi frásögn væri talin refsiverð, en það er ekki alveg víst. Og hvað sem um það er, þá ~~er~~ virðist sakfelling héraðsdómarans ekki byggð á þessu heldur hinu að e/s Eastwind hafi haft ólöglegt samband við land, en slíkt fær sem fyrr segir engan veginn staðist.

En jafnvel þótt svo yrði litið á, að e/s Eastwind væri skylt að leita til hafnar til heilbrigðiseftirlits, þá er það ljóst, að synjun þess getur ekki haft það í för með sér, að þeir, sem að vísu höfðu verið í skipinu utan landhelgi, en farið um borð í annað skip, áður en í hana kom og leituðu strax til sóttgæslumanns ~~eftir~~ er þeir komu hér að landi, verði dæmdir til refsingar fyrir ~~það~~ brot e/s Eastwind. Skipstjóri ~~e/s Eastwind~~ m/b Hitti skipti hér engu máli, né heldur hugleiðingar um, að meira öryggi væri í því, að e/s. Eastwind ~~fyndi hér ekkert heilbrigðisskírteini~~ léti hér fara fram á sér heilbrigðisrannsókn. Slíkar hugleiðingar eiga alveg eins vel við um öll skip, sem eru (hér á veiðum) [í nánd við landið en] utan landhelgi, og mundi þó engum láta sér til hugar koma, að þau brytu íslensk sóttvarnarlög með því að hafa samband við skip, er síðan hefði samband við land.

2. Um opinberu gjöldin. Það er ~~varðar~~ nú að vísu að ætla, að flutningarnir ~~m~~/b. Hitti hingað

l. 27-1921|35 4 sbr. l. 22-1931|31 skip „er koma hingað" greiða gjaldið í „höfn, er þau taka".
l. 17-1911 31 sbr. l. 29-1919 „tekur höfn á Íslandi ~~eyri~~ ~~st~~ eða haldið er út frá landinu"
l. 2-1894 31 gert ráð fyrir að skipin komi í höfn sbr. l. 33-1922 34 „leitar hafnar" „hafnar sig"
l. 34-1915 39 „af skipum og bátum, er hafna sig á hinni löggiltu höfn".

enda væri slíkt skattálagning gersamlega óheimil að þjóðarétti, þótt lögboðin væri, sem ekki er.

til landsins hafi m.a. [og e.t.v. fyrst og fremst] verið gerðar í því skyni að losa hin stærri skip leiðangursins undan því að leita hér hafnar og þar með spara þeim greiðslu opinberra gjalda. Bátarnir eru því beinlínis fluttir hingað til að komist verði undan að greiða hér opinber gjöld. Nú er þess að geta, að það eru einungis þau skip er höfn taka [eða haldið er út frá landinu] sem þessi gjöld þurfa að greiða. Það er því alveg vafalaust, að þótt (hvort) skip, sem ~~[illegible]~~ tekið hefur höfn hér hafi samband við ~~[illegible]~~ önnur skip utan landhelgi, þá þurfa þau skip ekki að greiða hér þessi gjöld, þrátt fyrir slíkt óbeint samband við land. Slíka skyldu hvílir sem sé einungis á þeim er slíkt samband hafa beint og þar með væntanlega með skipsbát sínum. Allt veltur því í þessu sambandi á, hvort m/b ~~Falk~~ Slitt verði talinn skipsbátur e/s Eastirand. En vegna þess er áður segir um ~~sérst~~ sérstaka skrásetning m/b. Slitt sem sjálfstæðs skips, sérstakt haffærisskírteini, sinn hvorn eiganda, það að e/s Eastirand gat ekki tekið hann utan með sér aftur án þess að leita íslenskrar hafnar og sérstaka skipshöfn verður m/b. Slitt engan veginn talinn hluti af Eastirand. Og það gerir m/b. Slitt ~~Eastirand~~ engan veginn að hluta e/s Eastirand, þótt E. flytti S. hingað ~~til landsins~~ upp undir landið. Ef um sjálfstætt skip er að ræða að öðru leyti þá geta breytt slíkum flutningur því ekki, enda var aðskilnaður þeirra gerður áður en í íslenska landhelgi kom. Meira vegur e.t.v. [at hér viðurkennist] hlýðnisskylda skipverja m/b Slitt gagnvart skipstjóra e/s Eastirand, en ekkert það, sem fram er komið í málinu bendir á frekari hlýðnisskyldu en vel hefði mátt vera þótt m/b Slitt

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

helst í sigti sjálfur hingað til lands, enda upplýst, að skipstjóri e/s Eystrand hefur haft svipað skipunarvald gagnvart öðrum stærri skipum leiðangursins.
~~Hafnarskírteini m/b Stitt: varðar~~
~~Þar~~ fyrst m/b Stitt: hefði einungis heimild skv. hafnarskírteini sínu að sigla í Eystrasalti, þá gerir það heldur skipið ekki að skipsbát e/s Eystrand, heldur gat í mesta lagi gefið tilefni til vanrækslu á því, hvort báturinn var sjófær á úthafi, skv. 4. gr. l. 58-1949. En gilti það þegar nú þess er gætt, að m/b Stitt: ~~[illegible]~~ í íslenskri höfn sem sérstakt skip og sameiginlega er skoðað svo í heimalandi sínu, þá er það ljóst, að þeir, er öðru ~~vilja~~ vilja halda fram verða að sanna það, en slík sönnun hefur ekki tekist, þá verður að halda sér við það, sem skipsskjölin bera með sér. M/b ~~Fram~~ Stitt: bar því að skoða skv. ísl. skattalögum, sem algerlega sjálfstætt skip, og því reikna opinber gjöld af honum einum, og koma hans hingað gefur ekki heimild til að skattleggja þann skip, er hann kann að hafa samband við utan landhelgi

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur